

T.C.
AYVALIK KAYMAKAMLIđI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüđü
Sebahat Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi

Türk'ün Özü Âkif'in Sözü

**12 MART İSTİKLAL MARŞININ
KABULÜ VE MEHMET AKİF
ERSOY'U ANMA GÜNÜ SUNUM
PROGRAMI**

12 MART 2024

İstiklal Marşı'mızın kabulünün 103. Yıldönümü salon programından önce günün anısına öğrencilerimiz tarafından hazırlanan resim sergisi Cunda Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kuvayı Milliye Salonu giriş bölümünde açılacaktır.

Sergi saat 10.00 itibariyle sergilenecektir. Müzik bölümü öğrencilerimiz piyano ve flüt ile sergi boyunca müzik etkinliği yapacaklardır.

(Müdür Yardımcısı Güneş BULAK tarafından hazırlanan fon müziği salon programı başlayıncaya kadar salonda çalınacaktır.)

Toprakta gezen gölgeme toprak çekilince,

Günler şu heyûlâyı da, er geç silecektir.

Rahmetle anılmak... Ebediyet budur, amma,

Sessiz yaşadım, kim, beni nerden bilecektir?

diyen MEHMET AKİF milyonlarca Türk'ün kalbindedir. Artık Akif in sözü Türk'ün özüdür.

Sayın Kaymakamım, Sayın Garnizon Komutanım, Sayın Belediye Başkanım, Şehit Ailelerimiz, Kahraman Gazilerimiz, Değerli Protokol Üyeleri, Sevgili Meslektaşlarım, Kıymetli Misafirler, Geleceğimizin Teminatı Sevgili Öğrenciler...

Bugün 12 Mart 2024. İstiklal Marşı'mızın kabulünün 103. yıldönümünü kutlamak ve Mehmet Akif Ersoy'u anmak amacıyla hazırladığımız programımıza hoş geldiniz.

Programı arz ediyorum.

- 1) Saygı duruşu ve İstiklal Marşı (4,00)
- 2) Günün anlam ve önemini belirten konuşma (6,00)
- 3) Sebahat Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi öğretmen ve öğrencileri tarafından hazırlanan programın sunumu (55,00)
- 4) Kapanış (Toplam 65 dakika)

Cumhuriyetimizin kurucusu, başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk, istiklal şairimiz Mehmet Akif Ersoy ve tüm şehitlerimizin manevi huzurunda, sizleri bir dakikalık saygı duruşuna ve akabinde Çağrı ÇALIŞIR yönetiminde okul orkestrası ve korumuz eşliğinde İstiklal Marşımızı söylemeye davet ediyorum. (Volkan GÜLEÇ saygı duruşu ve İstiklal Marşı için Dikkat çekecektir.)

*Bir adam düşünün, verdiği sözden asla dönmüyor...
Bir adam düşünün, kara kışın ortasında giyecek paltosu yokken
para ödülünü reddediyor...
Bir adam düşünün, alkışı sevmiyor...
Bir adam düşünün, ülkesinin istiklalinin destanını yazıyor...
Bir adam düşünün, hayatını milletine adıyor...*

Günün anlam ve önemini belirten konuşmasını yapmak üzere
Sebahat Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi Tarih Öğretmeni Demet
MAKAS'ı kürsüye davet ediyorum.

Öğretmenimize bu anlamlı konuşmasından dolayı çok teşekkür
ediyoruz.

*Mehmet Akif'ten bahsediyoruz.
Bu milletin mutabakat metnini yazan şairden.
Ankara'nın kara kışında, sırtında arkadaşıyla sıra sıra
değişerek giydikleri bir muşambayla soğuktan korunmaya çalışırken
ödülleri reddeden, bir milletin kurtuluş destanını İstiklal Marşı
yapan Akif'i anıyoruz...*

Şimdi okulumuz öğretmen ve öğrencilerinin hazırlamış olduğu
programı hep birlikte izliyoruz. Arz ederim.

Sahne açılır. Orkestra ve koro sahnededir. (Işıkçı: 12-Resim
öğrencisi İsmail ERYILMAZ)

Program 12-Müzik öğrencisi Veysel YEL'in Keman Taksimi ile
başlayacaktır. (2,50) Anlatımı Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
Rasim KAYAŞ yapacaktır. Anlatıcı şiiri okumaya başlar.

*Ey tarihin en büyük şahadet destanını yazanlar!
Ey şerefının ölçüsü tarihin ufuklarına sığmayan kahramanlar!
Ey er oğlu er, yiğit oğlu yiğitler. Allah ve Resul'ünün övdüğü
makama yükselenler...
Ey çağın en büyük kahramanları! Türk milletinin şan ve şerefine
leke sürdürmeyenler.
Ey tarihin koynunda Türk milletine beyaz bir sayfa açanlar. Size
binlerce kez selam olsun..
Ey ölüm pazarında can sergileyen canlar, yiğit Mehmetler, Akifler...
Gözlerimiz semaya çekilen bayrağa bakar gibi, zaman ötesine,
sizlere mihli...
Bayrak semada, şehit toprağın sinesinde yücelirmiş; bayrak uğruna,
devlet uğruna, yarınlara uğruna, bugününü feda edenler...*

**Akif'in bizlere bıraktığı dizelerine ilham kaynağı olanlar...
Size binlerce kez selam olsun.**

Anlatıcı:

Osmanlı coğrafyası bütünüyle yangın yerydi. Toplam 3 milyon 59 bin 205 askerle topraklarını korumaya çalışıyor. İngilizlerin başını çektiği emperyalist devletler 3 milyon 620 bin askerle saldırıyor. 1 milyon 500 bin vatan evladı şehit oluyor. 1- 1,5 milyon ölü de düşman siperlerinde.

Kafkas Cephesi ve Sarıkamış'ta: Rusya'ya
Suriye-Filistin ve Irak Cephesi'nde: İngilizlere
Hicaz-Yemen Cephesi'nde İngilizler ve Araplara
İran Cephesi'nde Rusya ve İngiltere'ye
Galiçya Cephesi'nde Rusya'ya
Balkan Cephesi'nde İngiltere, Fransa ve Sırlara
Çanakkale Cephesi'nde yedi düvele karşı, bir devletin veremeyeceği ölüm kalım savaşına girmiştir.

18 Ekim 1912 tarihinde Uşi antlaşmasıyla yani I. Lozan Antlaşmasıyla Trablusgarp, Bingazi ve 12 adalar İtalyanların kontrolüne bırakılmıştır.

300 yıldır her savaşta geri çekilen Türk Ordusunun makus talihini, Çanakkale'de "Süngü tak yere yat! Ben size savaşmayı değil ölmeyi emrediyorum! Komutlarıyla" tersine çeviren Mavi Gözlü bir Dev vardı Türk'ün kaderinde.

20 Aralık 1873'te Buhara'dan Anadolu'ya gelen bir ailenin kızı Emine Şerif Hanım ve Kosova doğumlu Mehmet Tahir Efendi'den olma Mehmet Ragıyf yani Mehmet Akif dünyaya gelmiştir. Tüm bu zulmün ortasında doğan Akif, bütün vatanseverler gibi canla başla mücadele etmiştir.

Sahne ışığı Sahnede orkestra üzerine çevrilir. Orkestra şefi Çağrı ÇALIŞIR yönetiminde güftesi Mehmet AKİF'e ait "Zulmü Alkışlayamam Zalimi Asla Sevemem adlı eser çalınır ve Seda ATAY yönetimindeki öğrenci korosu tarafından seslendirilir.

(KORO)

Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.
Biri ecdadıma saldırdı mı, hatta boğarım!
Boğamasam da!
Hiç olmazsa yanımdan kovarım.

-----ARA MÜZİK-----

(ERKEK SOLİST: 12-M Kaan BOZKURT)

Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.

Biri ecdadıma saldırdı mı, hatta boğarım!

(KORO)

Boğamasam da!

Hiç olmazsa yanımdan kovarım.

(KORO ERKEKLER)

Üç buçuk soysuzun ardından zağarlık yapamam;

Hele hak namına haksızlığa ölsem tapamam.

Üç buçuk soysuzun ardından zağarlık yapamam;

Hele hak namına haksızlığa ölsem tapamam.

(KORO KIZLAR)

Doğduğumdan beridir, aşığım istiklale;

Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lale!

(KIZ SOLİST 12-M Balım Türkan PALA)

Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum Kesilir belki, fakat

çekmeye gelmez boyunum!

(KORO)

Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim,

Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!

(ERKEK SOLİST 12-M Kaan BOZKURT)

Adam aldırmada geç git,

diyemem aldırırım.

(KORO)

Çiğnerim, çiğnenirim,

(ERKEK SOLİST 12-M Kaan BOZKURT)

hakkı tutar kaldırırım!

(KORO)

Zalimin hasmıyım amma severim mazlumu...

İrticanın şu sizin lehçede ma'nası bu mu?

(KORO)

Adam aldırmada geç git,

(ERKEK SOLİST 12-M Kaan BOZKURT)

diyemem aldırırım.

(KORO)

Çiğnerim, çiğnenirim,

(ERKEK SOLİST 12-M Kaan BOZKURT)

hakkı tutar kaldırırım! (KORO)

Zalimin hasmıyım amma severim mazlumu...

İrticanın şu sizin lehçede ma'nası bu mu?

(KIZ SOLİST 12-M Balım Türkan PALA)

Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;

Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.

Biri ecdadıma saldırdı mı, hatta boğarım!...

(KORO) -Boğamasam da!

Hiç olmazsa yanımdan kovarım.

(KORO)

Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;

Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.

Biri ecdadıma saldırdı mı, hatta boğarım!...

Boğamasam da!

Hiç olmazsa yanımdan kovarım.

Anlatıcı:

Anadolu, batının uşağı Yunanlılar tarafından işgal ediliyordu. Artık İç Anadolu'ya sıkışan Türkler için varoluş mücadelesi başlamıştı. Ankara'da meclis kuruldu. Direniş artık buradan yürütülüyordu. Mecliste Atatürk ve arkadaşları tarafından Milli Eğitim Bakanlığında milli marş yazılması için bir yarışma düzenlenmesi istenir.

Milli Eğitim Bakanlığı da bu düşünceyi benimseyip bir yarışma düzenledi. Beğenilen güfte için 500 lira ödül verilecekti. Yarışma için 734 şiir gönderildi. Bir kurulca bunlar titizlikle incelenip 6 tanesi ayrıldı. Ama hiçbiri beğenilmedi; marş olacak değerde bulunmadı. O zaman Burdur Milletvekili olan Mehmet Akif'in para ödülünden rahatsızlık duyduğu için yarışmaya katılmadığı öğrenildi. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi şairin Meclis'teki sıra arkadaşı Balıkesir Milletvekili Hasan Basri Bey'in yardımını istedi.

Hasan Basri Bey bundan sonrasını şöyle anlatıyor: '

Akif Bey'in yanımda olduğu bir zaman elime bir kâğıt parçası alarak, onun dikkatini çekecek bir tarzda yazmaya başladım.

Ne yazıyorsun?

Marş...İstiklal Marşı yazıyorum.

Yahu sen ne adamsın? Seçilecek şiire para ödülü verileceğini bilmiyor musun? İçinde para olan bir işe nasıl katılıyorsun?

Yarışma kaldırıldı? Seçilecek şiire ne para verilecek ne de herhangi bir ödül. Milli Eğitim Bakanı bana güvence verdi.

Ya, o halde yazalım.

Akif birden ayağa kalktı, duvarlara bakmaya başladı. Hiç karışmadım belli ki Akif bir şeyler yazacaktı. Hemen arkadaki odaya gitti, ben keyifle çayımı yudumlamaya başladım. O sırada Akif'ten garip sesler geliyordu, sanki bir güğüm kaynıyor gibiydi. Onun bu hallerini bildiğim için içeri bile girmeden bekledim. Belliydi artık İstiklal Marşı'nın karın ağrısı onda başlamıştı. Sonra odadan apar topar çıktı "Görüşürüz Hasan Basri." dedi evden ayrıldı. Hemen arkasından odaya girdim. Bu bir şey yazdı ama nereye yazdı? Ne yazdı? Işıkla her yeri ararken baktım duvarda kazınmış bir yer gördüm. Kalem bulamamış ve tırnaklarıyla duvara şu mısraları kazınmış.

**Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.**

**Sözü Ömer Zeki URHAN'a ait eser okulumuz öğrencileri
tarafından seslendirilecektir. (Emekli Öğretmen Fatih
ÖNÜGÖREN Ney ile eşlik edecektir.)**

*Korkma dedi bir kere korkmadı hiç bu millet, (12-M Azra ÜRGENÇ)
Vatan için can veren şehitleredir bu minnet.*

*Bu millet hiç görmedi yakışmazdı esaret, (11-M Bulut ERDEMİR BURÇ)
Âkif Bey'in kalemi verdi inanç, cesaret.*

*Bu millet hiç görmedi yakışmazdı esaret, (10-M Eylül KAHRAMAN)
Âkif Bey'in kalemi verdi inanç, cesaret.*

*Bayrağın üstündeki yıldızı ve hilâli (12-M Elif Yezda KESEN)
Çiğnetmedi namusu, yüce asımın nesli.*

*Acı, kan ve gözyaşı bu toprağın bedeli, (10-M İskender Efe AYHAN)
Ey şehit oğlu şehit! Bize hakkın helâl mi?*

*Bayrağın üstündeki yıldızı ve hilâli (12-M Azra ÜRGENÇ)
Çiğnetmedi namusu, yüce asımın nesli.*

*Acı, kan ve gözyaşı bu toprağın bedeli, (12-M Elif Yezda KESEN)
Ey şehit oğlu şehit! Bize hakkın helâl mi?*

*Sarmalar yigidini sanki ana kucağı, (10-M Eylül KAHRAMAN)
Rengi şehit kanıdır şanlı Türk'ün sancağı.*

*Mehmet Âkif Bey gibi, vatan sevdalılarının (11-M Bulut ERDEMİR BURÇ)
Gayeleri susmasın sadası ezanların.*

*Mehmet Âkif Bey gibi, vatan sevdalılarının (10-M Eylül KAHRAMAN)
Gayeleri susmasın sadası ezanların.*

*Bayrağın üstündeki yıldızı ve hilâli (12-M Elif Yezda KESEN)
Çiğnetmedi namusu, yüce asımın nesli.*

*Acı, kan ve gözyaşı bu toprağın bedeli (12-M Azra ÜRGENÇ)
Ey şehit oğlu şehit! Bize hakkın helâl mi?*

*Bayrağın üstündeki yıldızı ve hilâli (10-M İskender Efe AYHAN)
Çiğnetmedi namusu, yüce asımın nesli.*

*Acı, kan ve gözyaşı bu toprağın bedeli, (11-M Bulut ERDEMİR BURÇ)
Ey şehit oğlu şehit!....*

Anlatıcı:

**Asımın nesli diyordum ya, nesilmiş gerçek
İşte çiğnetmedi namusunu, çiğnetmeyecek...
"Ey şehîd oğlu şehîd, isteme benden makber,
Sana âgûşunu açmış duruyor Peygamber."**

Anlatıcı:

İşte böylece yazılmaya başlanan ve 48 saatte bitirilen İstiklal Marşı, imzasız olarak Milli Eğitim Bakanlığının seçici kuruluna sunuldu. Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi, daha önce seçilen 6 şiirle birlikte yeni şiiri Ordu Komutanlarına gönderdi. Onlardan, şiirlerin askerlere okunmasını, beğenilenleri sıralamalarını istedi. Komutanlar, kısa sürede sonucu bildirdiler: Hepsi de Mehmet Akif'in şiirini birinci sıraya almıştı. Bundan sonraki iş, İstiklal Marşı'nın TBMM'ne getirip kabul ettirmektir. Marş, ilkin Meclis'in 1 Mart 1921 günü yaptığı ikinci oturumunda ele alındı. Başkan Mustafa Kemal'in söz vermesi üzerine Hamdullah Suphi kürsüye gelerek, sık sık alkışlarla kesilen şiiri okudu ve son seçimin Meclis'e ait olduğunu söyledi. O gün oylama yapılmadı. Şiirle ilgili konuşmalar ve oylama, Meclis'in 12 Mart 1921 günü öğleden sonraki oturumunda yapıldı. Bazı milletvekilleri, bir komisyon kurularak şiirin yeniden incelenmesini, bazıları da hemen görülüp karara bağlanmasını istediler. Uzunca tartışmalardan sonra, şiirin kabulü için verilen 6 önerge benimsendi ve İstiklal Marşı çoğunlukla kabul edildi.

Şiirin bestelenmesi için açılan ikinci yarışmaya 24 besteci katıldı. 1924 yılında Ankara'da toplanan seçici kurul, Ali Rifat Çağatay'ın bestesini kabul etti;

**Orkestra Ali Rifat Çağatay'ın 1924-1930 yılları arasında
seslendirilen İstiklal Marşı'nın ilk bestesini çalar.**

Anlatıcı:

Ali Rifat'ın bu bestesi 1930 yılına kadar çalındıysa da 1930'da değiştirilerek Cumhurbaşkanlığı orkestrası şefi Osman Zeki Üngör'ün 1922 de hazırladığı bugünkü beste yürürlüğe kondu.

Marşın armonilenmesini Edgar Manas, bando düzenlemesini İhsan Servet Künçer yaptı.

İstiklâl mücadelesinin başladığı ilk günlerden itibaren gazete yazılarıyla, vaazlarıyla, hutbeleri ve şiirleriyle halkın mücadele bilincine ulaşması için elinden geleni yapan Mehmet Akif, İstanbul'da durmamış ve Anadolu'yu belde belde, köy köy dolaşarak bu mücadelenin sadece Türk milletinin mücadelesi olmadığını, savaşın kaybedilmesi durumunda İslam'ın da son kalesinin elden gideceğini anlatmıştır.

Mustafa Kemal Samsun'a giderken Yunan generali Sofokles Venizelos Bursa'yı işgal eden Yunan birliklerinin başındaki isimdir. Milli Mücadele döneminde yaşanmış en büyük hadiselerden biri Bursa'nın ele geçirilmesidir. Bursa'nın ele geçirilmesinden sonra Venizelos ilk iş olarak Osman Gazi'nin türbesine gider ve sandukayı tekmeler

"Kalk ey Koca Osman! Kurduğun devleti yıktık." der. Osman Gazi ve Nilüfer Hatun'un mezarına büyük saygısızlıklar yapılır. Venizelos'un bu olaya ait çektirmiş olduğu fotoğrafları da vardır. Milli Mücadele yıllarında yaşanan bu acı hadise sonrası Mehmet Akif Ersoy "Bülbül" isimli şiirini kaleme almıştır.

Bülbül şiirinin belli bölümleri Anlatıcı tarafından okunacaktır. (Şiir Emekli Öğretmen Fatih ÖNÜGÖREN'in Ney taksimi eşliğinde okunacaktır.

*Eşin var, aşyanın var, baharın var ki beklerdin;
Kıyametler koparmak neydi, ey bülbül, nedir derdin?
O zümrüd tahta kondun, bir semavi saltanat kurdun,
Cihanın yurdu hep çiğnense, çiğnenmez senin yurdun!*

.....

*Hayır, matem senin hakkın değil.. Matem benim hakkım:
Asırlar var ki, aydınlık nedir, hiç bilmez afakım!*

.....

*Hayalimden geçerken şimdi, fikrim hercümerc oldu.
Selahaddin-i Eyyubi'lerin, Fatih'lerin yurdu..
Ne zillettir ki, nakus inlesin beyninde Osman'ın;
Ezan sussun, fezalardan silinsin yadı Mevla'nın!
Ne hicrandır ki:en şevketli bir mazi serab olsun;
O kudretler, o satvetler harab olsun, türab olsun!
Çökük bir kubbe kalsın mabedinden Yıldırım Han'ın.
Şenaatlerle çiğnensin muazzam kabri Orhan'ın.
Ne haybettir ki:vahdet-gahı dinin devrilip, taş taş,
Sürünsün şimdi milyonlarca me'vasız kalan dindaş!
Yıkılmış hanümanlar yerde işkenceyle kıvransın;*

*Serilmiş gövdeler, binlerce, yüz binlerce doğransın!
Dolaşsın, sonra, islam'ın haremğahında na-mahrem..
Benim hakkım, sus ey bülbül, senin hakkın değil matem!*

Orkestra, sözü Ekram Şama'ya ait müziği Esat KABAKLI tarafından yapılan "Bu Bayrak" adlı eseri seslendirecektir. Seyirciler ellerinde bayrak ile eşlik edeceklerdir. 12-Müzik öğrencisi Ozan Arif YÜCE seslendirecektir.

*Malazgirt'te Alpaslan'ın dilinde
Surlarda Ulubatlı'nın elinde
Çanakkale cihadının yılında
Zemin kan kırmızı ay yıldızı ak
O mübarek bayrak işte bu bayrak
Kafkaslar'da bizi kaldırdı şaha
Yemen çöllerinde sığınak vaha
Gönderlerinden hiç inmedi daha
Zemin kan kırmızı ay yıldızı ak*

----->

**Ey sürüden arkaya kalmış yiğit
Arkadaşın gitti haydi sen de git
Bak ne diyor cedit şehidin işit
Haydi git evladım uğurlar ola
Haydi git evladım açıktır yolun**

**Eşle bir yerleri örten karı
Ot değil onlar dedenin saçları
Dinle şehit sesleridir rüzgârı
Haydi git evladım uğurlar ola**

*O mübarek bayrak işte bu bayrak
Destanlar yazıldı zalime karşı
Mazlumun duası kapladı arşı
Uğruna yazıldı İstiklal Marşı
Zemin kan kırmızı ay yıldızı ak*

----->

**Yerleri yırtan sel olup taşmalı
Dağ demeyip taş demeyip aşmalı
Sendeki coşkunluğa er şaşmalı
Kahraman askerim uğurlar ola**

**Haydi git evladım açıktır yolun
Zalimlere karşı bükülmez kolun**

**Bayrađı çek ön safa geçmiř bulun
Haydi levent asker uğurlar ola
Haydi git evladım uğurlar ola**

*O mübarek bayrak işte bu bayrak
Peygamber kabrinde sadık muhafız
Bayraktan alırdı mücahitler hız
Unutana yine hatırlatırız
Zemin kan kırmızı ay yıldızı ak
O mübarek bayrak işte bu bayrak*

SUNUCU:

**SAYIN KAYMAMAKAMIM PROGRAMIMIZ BURADA SONA ERMİŐTİR.
BİZLERİ İZLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDİYORUZ... ARZ EDERİM.**